FITXA IDENTIFICATIVA

DADES DE L'ASSIGNATURA

Codi: 35085
Nom: Delinqüència organitzada
Cicle: Grau
Crèdits ECTS: 4,5
Curs acadèmic: 2025-26

TITULACIONS

Titulació	Centre	Curs	Periode
1302 - Grau en Criminologia	Facultat de Dret	4	Primer quadrimestre
1923 - Doble Grau en Dret i Criminologia	Facultat de Dret	4	Primer quadrimestre

MATÈRIES

Titulació	Matèria	Caràcter
1302 - Grau en Criminologia	Criminologia aplicada	OPTATIVA
1923 - Doble Grau en Dret i Criminologia	Assignatures optatives de quart curs	OPTATIVA

COORDINACIÓ

BAIXAULI FERNANDEZ ALBERTO

RESUM

Delinqüència organitzada és una assignatura optativa de 4t curs, que consta de 4.5 crèdits ECTS, i afronta les modalitats organitzades de la fenomenologia delictiva, tant si es projecten per a l'obtenció de lucre o avantatges materials (crim organitzat) com si s'orienten per a la consecució de fins polítics (terrorisme). En ambdós casos, s'estudien qüestions conceptuals, etiologia i manifestacions, formes de prevenció i actuació enfront d'aquestes realitats, i implicacions victimològiques.

Els seus continguts es defineixen en els següents termes:

Anàlisi criminològica del crim organitzat: etiologia i formes delictives.
Tècniques d'actuació contra el crim organitzat: mesures internacionals i mesures nacionals.
Terrorisme.

onals.
Terrorisme.

CONEIXEMENTS PREVIS

RELACIÓ AMB ALTRES ASSIGNATURES DE LA MATEIXA TITULACIÓ

No s'ha especificat restriccions de matrícula amb altres assignatures del pla d'estudis.

ALTRES TIPUS DE REQUISITS

No procedeix.

COMPETÈNCIES / RESULTATS D' APRENENTATGE

1302 - Grau en Criminologia

8- Saber aplicar les teories criminològiques en l'elaboració de polítiques públiques centrades en la prevenció del delicte i l'atenció a la víctima.

Saber aplicar les tècniques i les estratègies per a l'avaluació i la predicció de la conducta criminal.

Saber dissenyar programes orientats a la prevenció de la reincidència i la victimització.

Saber traslladar a un informe criminològic les dades psicològiques, socials i jurídics de rellevància criminològica.

Ser capaç d'analitzar el delicte, el delinqüent i la víctima i dissenyar estratègies de prevenció i d'intervenció, des del respecte als drets humans, la igualtat entre homes i dones, la pau, la sostenibilitat, l'accessibilitat universal i el disseny per a tothom i els valors democràtics.

Ser capaç d'aplicar els coneixements psicosocials a l'estudi i la comprensió de les noves formes de criminalitat.

Ser capaç d'apreciar la complexitat i la diversitat del fenomen criminal.

Ser capaç de dissenyar estratègies per resoldre conflictes concrets en els contextos penal i criminològic.

DESCRIPCIÓ DE CONTINGUTS

1. Concepte

1.1.- Introducció a la delinqüència organitzada
1.2.- Definicions: Nacions Unides, Unió Europea i Espanya
1.3.- Similituds i diferències entre la delinqüència organitzada i altres formes delictives

2. Etiologia i formes delictives

2.1.- Motius i oportunitats
2.2.- Activitats i models d'organització de la delinqüència organitzada
2.3.- Delinqüència i ciberdelinqüència organitzada a la Unió Europea
2.4.- Terrorisme i extremisme violent
2.5.- Vinculacions entre la delinqüència organitzada i el terrorisme

3. Previsions internacionals

3.1.- Evolució de la lluita contra el crim organitzat transnacional
3.2.- Evolució de la lluita contra el crim organitzat a la Unió Europea
3.3.- Actors principals en la lluita contra el crim organitzat

4. Mesures de lluita contra el crim organitzat

4.1.- Estratègies nacionals
4.2.- Mesures administratives: prevenció del frau fiscal i blanqueig de capitals
4.3.- Mesures policials i processals: organismes ministerials, grups policials específics, Fiscalies especials, lliuraments vigilats, agents encoberts, penedits, règims especials de detenció, secret de la investigació, testimonis protegits.
4.4.- Instruments de Dret penal material

VOLUM DE TREBALL (HORES)

ACTIVITATS PRESENCIALS

Activitat	Hores
Teoria-Pràctiques	45,00
Total hores	**45,00**

ACTIVITATS NO PRESENCIALS

Activitat	Hores
Assistència a altres activitats	0,00
Elaboració de treballs individuals o en grup	6,50
Estudi i treball autònom	21,00
Preparació de classes	22,00
Preparació d'activitats d'avaluació	10,00
Resolució de casos pràctics	8,00
Total hores	**67,50**

METODOLOGIA DOCENT

En les classes presencials, la docència serà teòric-pràctica, assignant especial importància a l'avaluació contínua de l'aprenentatge a través de les activitats dsenvolupades en classe, com es posa de manifest en els criteris d'avaluació.

En el deenvolupament de les sessions s'alternaran, doncs, exposicions del professor amb diferents activitats que exigint una implicació activa per part de l'alumne serviran per a desenvolupar, complementar i aplicar els diferents continguts de l'assignatura; aquestes activitats seran objecte d'avaluació.

El treball de l'alumne fora de l'horari de classes implica tant una labor estrictament individual com activitats cooperatives; i podrà ser objecte d'avaluació a través: 1) de les proves d'avaluació, 2) de les activitats desenvolupades en classe, i 3) de resultats concrets aportats al professor.

Es proposaran activitats complementàries comunes, que formaran part del programa formatiu i podran incorporar, si és procedent, tasques o labors grupals o individuals susceptibles d'avaluació.

susceptibles d'avaluació.p>

AVALUACIÓ

La qualificació de l'assignatura es determinarà a partir de les qualificacions obtingudes de l'avaluació contínua desenvolupada en cada grup, a la qual correspon un 30% de la qualificació final, i de la realització de la prova final en la dates fixades per la Facultat, a la qual correspon un 70% de la qualificació final.

Serà necessari obtenir una nota mínima d'aprovat en la prova final per a superar l'assignatura, amb independència de la nota obtinguda en l'avaluació contínua.

L'annex del professor detallarà les condicions de l'avaluació contínua i el caràcter oral o escrit de la prova final, així com si es realitzarà una prova parcial, de caràcter alliberador o no, en les dates fixades per la Facultat.

Els alumnes que no realitzen l'avaluació contínua es podran presentar a la prova final en primera convocatòria, i la nota obtinguda quedarà limitada al valor ponderat que aquesta prova té en la qualificació final (un 70%), de manera que, com a màxim, es podrà obtenir un 7 com a qualificació final.

En cas de suspendre la primera convocatòria, per a la segona convocatòria es conserva la qualificació obtinguda en l'avaluació contínua. Si l'annex del professor preveu que hi haja alguna activitat com a recuperable, determinarà la forma d'obtenir la qualificació de la/s mateixa/s en segona convocatòria.

qualificació de la/s mateixa/s en segona convocatòria.

BIBLIOGRAFIA

- Albanese, J. (2015). Organized crime: From the Mob to Transnational Organized Crime. Routledge. https://doi.org/10.4324/9781315721477

- Cerrada Moreno, M. (2018). El terrorismo. Concepto jurídico. J.M. Bosch Editor.

- Corte Ibáñez, L. y Giménez-Salinas Framis, A. (2018). Crimen.org: evolución y claves de la delincuencia organizada. Ariel.

- Corte Ibáñez, L. y Jaime Jiménez, O. (2022). Terrorismo: causas, efectos y tendencias. Editorial Síntesis.

- Fernández Bermejo, D., González García, A., Zaragoza Aguado, J. A., López Barrero, E., Fuentes Requena, R., Fernández Martínez, J. C., Sanz Sierra, J. y Ruiz-Clavijo García, T. (2019). El blanqueo de capitales y su relación con la cibercriminalidad. Thomson Reuters Aranzadi.

- Galán Muñoz, A. y Mendoza Calderón, S. (2021). Derecho penal y política criminal en tiempos convulsos: libro homenaje a la Profa Dra María Isabel Martínez González. Tirant lo Blanch.

- Giménez-Salinas Framis, A. (2020). Delincuencia organizada transnacional. Editorial Síntesis.

- López-Muñoz, J. (2019). Criminalidad organizada y terrorismo: formas criminales paradigmáticas (1ª ed.). Dykinson.

- Muñoz Ruiz, J. (2021). Respuesta jurídico-penal al crimen organizado (1ª ed.). Tirant lo Blanch.

- Rivera Vélez, F. y Sansó-Rubert Pascual, D. (2021). Crimen organizado y seguridad multidimensional (1ª ed.). Tirant lo Blanch.

- Sánchez Huete, M. A. (2019). Tributación, fraude y blanqueo de capitales: entre la prevención y la represión. Marcial Pons.

- Von Lampe, K. (2016). Organized crime. SAGE. http://dx.doi.org/10.4135/9781506305110